

REKOMMENDATIONER OM BEGRÄNSNINGARNA FÖR OFFENTLIGA TILLSTÄLLNINGAR

I regeringens promemoria *Riktlinjer för en kontrollerad avveckling av de restriktioner och rekommendationer som införts till följd av covid-19-epidemin* beskrivs de allmänna principerna och förutsättningarna för avveckling av regionala begränsningar. Vid avvecklingen av begränsningarna strävar man efter att gå snabbare framåt i fråga om utrymmen utomhus och sådana lokaler där tillställningar kan ordnas på ett hälsosäkert sätt.

Syftet med rekommendationerna i detta brev är att göra det möjligt att ordna offentliga tillställningar på ett hälsosäkert sätt både i accelerationsfasen och i samhällsspridningsfasen. Rekommendationen gäller till den 30 september 2021. De övriga rekommendationerna om begränsningar förblir oförändrade.

Dessa rekommendationer av social- och hälsovårdsministeriet som gäller offentliga tillställningar baserar sig på hur hög risken för covid-19-smitta är vid olika tillställningar. Enligt Institutet för hälsa och välfärds expertbedömning är vissa slags tillställningar sådana att de enligt bästa tillgängliga sakkunskap sannolikt medför en låg risk för spridning av coronaviruset. Ministeriet utgår från denna information och riktar därför inte de rekommenderade åtgärderna till sådan verksamhet som inte bedöms medföra en hög risk för att viruset ska sprida sig bland befolkningen.

På basis av expertbedömningen minskar risken avsevärt när de som deltar i tillställningen är symptomfria och när säkerhetsåtgärderna vidtas och deltagarna håller tillräckligt avstånd till varandra (munskydd, ventilation, ingen kraftig röst användning, ingen fysisk kontakt, deltagarna sitter inte nära intill varandra länge). Varje deltagare ska ha en sittplats eller ståplats på tillräckligt avstånd till andra som är reserverad på förhand. Före och efter tillställningen och under eventuella pauser ska man sörja för att det inte uppstår trängsel när människorna rör sig från ett ställe till ett annat. De offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som uppfyller dessa villkor kan anses utgöra en låg risk för coronavirussmitta och för smittspridning bland befolkningen.

Det är de regionala och lokala myndigheterna som i första hand ansvarar för att följa den epidemiologiska utvecklingen inom sina områden och att i rätt tid fatta beslut som är tillräckligt föregripande och omfattande. De regionala och lokala myndigheterna ska bedöma vilka åtgärder som är nödvändiga och proportionerliga. Ministeriets rekommendationer är inte juridiskt bindande. De villkor för tillämpning som särskilt anges i lagen ska alltid iakttas.

Bekämpningen av smittsamma sjukdomar hör till rikets lagstiftningsbehörighet även på Åland, men med stöd av 30 § 9 punkten i självstyrelselagen sköter landskapet de uppgifter som hänför sig till bekämpningen av smittsamma sjukdomar på Åland.

Ministeriets rekommendation om offentliga tillställningar och allmänna sammankomster

Genom beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar får offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med låg risk ordnas i lokaler inomhus och utomhus på följande villkor:

1. Allmänna anvisningar om god hygien iakttas

- I 58 c § och 58 e § i lagen om smittsamma sjukdomar föreskrivs om alla de allmänna säkerhetskrav som ska uppfyllas i lokaler avsedda för kunder och deltagare, på trafikstationer och inom persontrafiken i de olika epidemifaserna.
 - Den som arrangerar tillställningen ger instruktioner om att följa Institutet för hälsa och välfärds rekommendation om att använda munskydd.
 - Tillställningens arrangör ser i enlighet med lagen till att kunderna och deltagarna har möjlighet att tvätta sina händer och att kunderna och deltagarna ges instruktioner om rengöring av händerna och övriga motsvarande åtgärder som hindrar smittspridningen.
2. Kunderna hänvisas till egna sittplatser eller ståplatser som har reserverats på förhand. Kunderna får inte byta plats eller flytta sig närmare andra så länge tillställningen pågår.
 - Tillställningens arrangör ger kunderna och deltagarna instruktioner om att hålla tillräckligt avstånd. Kunderna och deltagarna sitter eller står så glesst som det bara är möjligt med beaktande av verksamhetens särdrag och sittplatserna och ståplatserna placeras tillräckligt långt från varandra. Med detta avses att det inte finns en risk för att deltagarna är i fysisk kontakt med varandra.
 3. Antalet deltagare begränsas till högst 75 procent av det maximala antalet platser som är tillåtet i lokalen med stöd av övrig lagstiftning eller av det antal sittplatser eller ståplatser som står till förfogande.
 4. Under hela tillställningen sitter eller står man i regel kvar på sin plats, och deltagarna får instruktioner om att undvika kraftig röstanvändning. Trängsel under tillställningen ska undvikas till exempel genom att se till att människogrupperna förflyttar sig i skift i korridorerna och genom att inte ordna servering under pauserna eller att splittra serveringsverksamheten eller ordna den i skift.
 5. Arrangören sörjer för att de instruktioner som ges följs.

I fråga om sådana offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med låg risk som beskrivs ovan är det inte motiverat att begränsa det maximala tillåtna antalet deltagare genom andra åtgärder än de som anges i punkterna 1-4. Social- och hälsovårdsministeriet betonar att besluten enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar inte är bundna till de villkor som anges i 58 d §.

För att ta i bruk 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar förutsätts det utöver den covid-19-incidens som anges i lagen att det finns smittkluster i området, att smittkedjorna i fråga om dem inte kan spåras på ett tillförlitligt sätt och att dessa medför en hög risk för att smittan ska spridas i området. Alla dessa villkor bör uppfyllas samtidigt för att kunna fatta ett beslut enligt 58 d §. Enligt ministeriet kan även vaccinationstäckningen påverka bedömningen, eftersom även risken för smittspridning i området minskar om vaccinationstäckningen är stor.

Enligt ministeriet är det inte nödvändigt att kräva säkerhetsavstånd på 2 meter i fråga om de offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som utgör en låg risk, förutsatt att tillställningen kan ordnas på ett hälsosäkert sätt och så att ovanangivna villkor uppfylls. Det är regionförvaltningsverkets sak att överväga när de beslut som fattas med stöd av 58 d § behövs och är proportionerliga i förhållande till syftet med beslutet. När regionförvaltningsverket har fattat ett beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar gällande sådana lokaler för kunder och deltagare där det ordnas en offentlig tillställning eller en allmän sammankomst är det inte genom beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar möjligt att införa lindrigare begränsningar än de som anges i 58 d §.

Vid de offentliga tillställningar och allmänna sammankomster där smittorisken och risken för att viruset sprids bland befolkningen bedöms vara större ska man fortfarande följa de tidigare rekommendationerna.

Ställföreträdande kanslichef
avdelningschef

Kari Hakari

Direktör

Eveliina Pöyhönen

Sändlista

Kommuner, sjukvårdsdistrikt och samarbetsområden för social- och hälsovården
Landskapet Åland
Institutet för hälsa och välfärd
Regionförvaltningsverken
Valvira

För kännedom

Social- och hälsovårdsminister Sarkkinen
Familje- och omsorgsminister Kiuru
Statssekreterare Mäkipää
Statssekreterare Ruuth
Undervisningsminister Andersson
Forsknings- och kulturminister Kurvinen
Kommunikationsminister Harakka
Statsministerns specialmedarbetare Laine
Kanslichef Lehikoinen
Statsrådets kansli
Finansministeriet/Avdelningen för utveckling av statsförvaltningen
Justitieministeriet
Inrikesministeriet/Polisavdelningen
Polisstyrelsen
Transport- och kommunikationsverket